

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางครั้งแรกใน ปี 2532 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง (หมวดรถที่ 2 3 และ 4) ทั่วประเทศ ในปี 2533 ทำการสำรวจเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการรถร่วม และต่อมาในปี 2537 - 2547 ได้ทำการสำรวจทั้งในส่วนของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง และผู้ประกอบการรถร่วมในหมวดรถที่ 2 3 และ 4 ในคราวเดียวกัน อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีข้อมูลสถิติด้านการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางที่ครบถ้วน ในปี 2548 จึงได้ทำการสำรวจผู้ประกอบการในหมวดการเดินรถที่ 1 เพิ่มขึ้น และได้มีการกำหนดแผนงานในการสำรวจเป็นประจำทุก 5 ปี สำหรับการสำรวจในปี 2552 นี้ นับเป็นการสำรวจครั้งที่ 7 โดยได้ทำการสำรวจผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางทั้งในส่วนของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต และผู้ประกอบการรถร่วม ในหมวดการเดินรถที่ 1 - 4

1.2 วัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูลการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง
- 2) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการคำนวณบัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์จังหวัด บัญชีงบดุลแห่งชาติ และการสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ และบัญชีบริวารสาขาการท่องเที่ยว
- 3) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐาน และตัวชี้วัดเพื่อการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามมาตรฐานสากล อย่างมีคุณภาพ
- 4) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับภาครัฐ ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุน และให้โอกาสคนที่อยู่บริเวณชานเมืองและคนในเมืองได้รับบริการเท่าเทียมกัน

1.3 รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

- 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานที่ตั้ง รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย สถานภาพของผู้ประกอบการ จำนวนเส้นทางและจำนวนรถของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต และประกอบการรถร่วม
- 2) การดำเนินการเป็นรายเส้นทาง ได้แก่ ระยะทาง จำนวนวันทำการ จำนวนผู้ให้บริการ จำนวนเที่ยววิ่ง/วัน รายรับโดยเฉลี่ยจากค่าโดยสาร
- 3) รายได้จากการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้จากการเดินรถ และรายได้อื่น ๆ

4) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถโดยสาร และ
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน

5) การจ้างงาน และค่าตอบแทนแรงงาน

6) มูลค่าสินทรัพย์

1.4 คຸ້ມຮວມ

คຸ້ມຮວມในการเก็บรวบรวมสถาน
ประกอบการของผู้ประกอบการที่ได้รับ
ใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสาร
ประจำทาง และผู้ประกอบการร่วม ในหมวด
การเดินรถที่ 1 - 4 ทั่วประเทศ ดังนี้

หมวด 1 เป็นเส้นทางรถขนส่งประจำทาง
ด้วยรถโดยสารภายในเขตกรุงเทพมหานคร
เทศบาล เมือง และเส้นทางต่อเนื่องภายในจังหวัด

หมวด 2 เป็นเส้นทางเดินรถโดยสารที่
มีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร ไปยังส่วน
ภูมิภาค

หมวด 3 เป็นเส้นทางเดินรถโดยสาร
ระหว่างจังหวัด หรือคาบเกี่ยวระหว่างจังหวัดใน
ภูมิภาค

หมวด 4 เป็นเส้นทางเดินรถระหว่าง
อำเภอ หมู่บ้าน หรือเขตชุมชนภายในจังหวัด

1.5 ຄາບເວລາອັງອິງ

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะต่างๆ
ของสถานประกอบการ/ผู้ประกอบการร่วม
ขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ที่ดำเนินกิจการ
ในปี 2551

1.6 ປະໂຫຍັນຂອງຂໍ້ມູນ

1) ใช้ในการคำนวณบัญชีประชาชาติ
ด้านการสะสมทุน การสร้างตารางปัจจัยการผลิต
และผลผลิตของประเทศ คำนวณมูลค่าผลิตภัณฑ์
มวลรวมในประเทศ GDP สาขาการขนส่ง

2) ใช้ประกอบการพิจารณากำหนด
นโยบาย ข้อบังคับ และมาตรการต่างๆ เพื่อ
ควบคุมและกำหนดทิศทางในการประกอบ
กิจการด้านการขนส่งโดยสารประจำทาง การ
ปรับปรุงและพัฒนาเส้นทางรถโดยสารประจำ
ทาง ให้สอดคล้องและเชื่อมต่อกับระบบขนส่ง
มวลชนอื่นแบบบูรณาการพร้อมทั้งยกระดับ
มาตรฐานคุณภาพในการให้บริการ ใช้พัฒนา
และควบคุมมาตรฐานการให้บริการขนส่ง
ผู้โดยสารทางถนนและส่งเสริมการให้บริการรถ
สาธารณะ ตลอดจนนำข้อมูลไปใช้ประกอบการ
ในการคิดค้นทุนที่แท้จริงเพื่อกำหนดอัตราค่า
โดยสารให้เหมาะสม

3) ใช้ข้อมูลในการกำหนดเส้นทางเดิน
รถ วางแผนประเภทการขนส่งมวลชน จัด
ประเภทรถโดยสารต่างๆ ให้เหมาะสม และ
สามารถสะท้อนปัญหาให้ข้อเสนอแนะด้านการ
ขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ให้หน่วยงาน
ภาครัฐช่วยแก้ปัญหา